

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 10C/103/2010
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7810205751
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marian Tengely
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2014:7810205751.5

Uznesenie

Okresný súd Rožňava v právnej veci žalobkyne Q. H., W. XX.XX.XXXX, F. R. XX, C., zastúpenej advokátom JUDr. Ladislavom Csákóom so sídlom Hviezdoslavova 4, Rožňava, proti žalovanému H. V., W. XX.XX.XXXX, F. XXX XX C. X, zastúpenému advokátom JUDr. Jánom Dorkinom so sídlom Námestie baníkov 17/33, 048 01 Rožňava, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, takto

rozhodol:

Z a v ä z u j e žalobkyňu uhradiť žalovanému náhradu trov konania vo výške 1438,51 € z titulu trov právneho zastúpenia platbou u zástupcu žalovaného JUDr. Jána Dorkina v lehote do troch dní od právoplatnosti uznesenia.

odôvodnenie:

Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k hnutelným veciam, ktoré označila v žalobe.

Rozsudkom Okresného súdu Rožňava č. k. 10C/103/2010-104 zo dňa 11.05.2012 súd žalobu žalobkyne zamietol a zaviazal ju uhradiť žalovanému náhradu trov konania vo výške 2.877,02 €. Predmetný rozsudok vo výroku o trovách konania napadla žalobkyňa odvolaním, navrhla ho zmeniť a žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznať. Mala za to, že súd mal postupovať podľa ustanovenia § 150 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Poukázala na to, že je starobnou dôchodkyňou a jej dôchodok činí 274,50 €, z ktorého uhrádza všetky výdavky súvisiace s bývaním, stravou a ošatením, platby za elektrinu, plyn, televíziu a telefónne poplatky a spláca pôžičku 50,00 € mesačne. Na živobytie jej zostáva len nepatrná suma, preto zaplatenie trov konania by malo pre ňu ťažko napravitelné následky a určite by viedlo i k „strate strechy nad hlavou“. Za okolnosť hodnú osobitného zreteľa považovala aj okolnosti, ktoré ju viedli k podaniu žaloby na súde a síce, že s odporcom žila na spôsob manželstva od júla 1990 do júna 2010 a je preto prirodzené, že spolu hospodárili a nadobúdali veci do podielového spoluvlastníctva. Ako ľudia, ktorí sa mali radi, ani len neuvažovali nad uzavieraním dohôd kto akú vec a v akom podiele bude nadobúdať. Dôvodom zamietnutia žaloby bol jej procesný neúspech neunesením dôkazného bremena, pričom do stavu dôkaznej núdze sa dostala práve za vyššie uvedeníh okolností.

Žalovaný nesúhlasil s podaným odvolaním a navrhol rozsudok ohľadom trov konania ako vecne správny potvrdiť. Žalobkyňa odôvodňovala okolnosti hodné osobitného zreteľa, nakoľko je starobnou dôchodkyňou a že sa dostala do dôkaznej núdze. Žalobkyňa v priebehu konania bola zamestnaná v pracovnom pomere a teda mala príjem a dôchodkyňou sa stala len v terajšom období. Navyiac žalobkyňa je vlastníčkou bytu, takže nie je nemajetná. Žalobkyňa podala nedôvodnú žalobu a sama v konaní tvrdila, že si je vedomá následkov v prípade neúspechu v konaní. Navyiac navyšovala hodnotu konania tým, že 15.10.2010 ešte rozšírila žalobu o investície a o hotovosť bez toho, aby mala akékoľvek dôkazy. Žalovaný nepôsobil a nezavinil vznik tohto konania a musel sa len dôvodne brániť voči žalobe žalobkyne. Bolo by nespravodlivé, aby nemal priznanú náhradu trov konania, nakoľko sa musel brániť proti neopodstatnenému nároku žalobkyne a mal zato, že nie sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa,

ktoré by odôvodňovali nepriznanie trov, čo by postihlo žalovaného, nakoľko by musel znášať náhradu vlastných trov.

Krajský súd v Košiciach po preskúmaní rozsudku súdu prvého stupňa a konania, ktoré mu predchádzalo, zrušil rozsudok vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Vo svojom odôvodnení uviedol, že pokiaľ súd prvého stupňa pri rozhodovaní o trovách konania v danej procesnej situácii neskúmal, či nie sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa odôvodňujúce v prejednávanej veci nepriznanie náhrady trov konania inak úspešnému žalovanému (celkom alebo sčasti), a priznal žalovanému náhradu trov konania podľa ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, rozhodol tak o trovách konania predčasne, a tým aj nesprávne. Povinnosťou súdu prvého stupňa má byť posúdenie, či z dôvodov hodných osobitného zreteľa neprichádza do úvahy aplikácia ustanovenia § 150 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a vyporiadanie sa so skutočnosťami, na ktoré žalobkyňa poukazuje v odvolaní. Súd má opätovne rozhodnúť o trovách konania podľa všeobecných ustanovení len ak urobí záver, že v danom prípade nie sú dôvody pre aplikáciu § 150 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, a v novom rozhodnutí rozhodnúť aj o trovách odvolacieho konania.

Rozsudok Okresného súdu Rožňava, č. k. 10C/103/2010-104 zo dňa 11.05.2012 v časti zamietnutia žaloby nadobudol právoplatnosť dňa 29.06.2012. Uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 30.08.2013 nadobudlo právoplatnosť dňa 14.10.2013.

Podľa ustanovenia § 226 Občianskeho súdneho poriadku, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Žaloba žalobkyne bola zamietnutá a preto bola žalobkyňa v konaní v celom rozsahu neúspešná. Žalovaný bol v konaní v celom rozsahu úspešný.

Náhradu trov konania upravujú ustanovenia § 142 až 150 Občianskeho súdneho poriadku stanovením predpokladov, za splnenia ktorých majú účastníci konania alebo tretie osoby právo na náhradu trov konania, ktoré vynaložili. Ustanovenie § 142 ods. 1, 2, 3 Občianskeho súdneho poriadku je vyjadrením zásady zodpovednosti za výsledok, podľa ktorej účastník konania má právo na náhradu trov konania v pomere zodpovedajúcom jeho úspechu v konaní. Ustanovenie ods. 1 vyjadruje povinnosť súdu priznať účastníkovi konania, ktorý má vo veci plný úspech, plnú náhradu účelne vynaložených trov konania voči účastníkovi konania ktorý nemal vo veci úspech. Úspech v konaní treba chápať v závislosti od výsledku súdneho sporu, pričom pod úspechom treba rozumieť úspech v zmysle procesného výsledku. Procesný úspech v plnom rozsahu na strane žalobcu znamená stav, pri ktorom súd v plnom rozsahu vyhovie jeho návrhu vo veci samej, plný úspech na strane žalovaného je stav, pri ktorom súd návrh v celom rozsahu zamietne. Zo znenia ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku vyplýva, že v prípade plného úspechu v konaní súd má povinnosť náhradu účelne vynaložených trov konania úspešnému účastníkovi priznať v plnom rozsahu, to platí iba vtedy, ak súd nevyužije možnosť zohľadniť dôvody osobitného zreteľa a výnimočne náhradu trov konania celkom alebo z časti nepriznať v zmysle § 150 Občianskeho súdneho poriadku. Ustanovenie § 150 Občianskeho súdneho poriadku treba považovať za výnimočné opatrenie, ktoré dáva súdu možnosť, aby za splnenia predpokladov uvedených v ustanovení § 150 Občianskeho súdneho poriadku výnimočne nepriznal náhradu trov konania úspešnému účastníkovi konania, u ktorého sú inak naplnené predpoklady pre priznanie náhrady trov konania celkom alebo sčasti. Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa v zmysle uvedeného zákonného ustanovenia treba prihliadať k osobným, majetkovým, zárobným a iným pomerom obidvoch účastníkov konania, teda nielen toho, ktorého by podľa všeobecného ustanovenia postihoval povinnosť nahradiť trovy konania, ale aj toho, ktorého majetková sféra by bola použitím tohto výnimočného ustanovenia dotknutá; je treba všimnúť si tiež okolnosti, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu nároku a prihliadať na postoj účastníkov konania.

Žalobkyňa vo svojom odvolaní poukazovala na svoje zárobné a majetkové pomery a na okolnosť, že so žalovaným žila na spôsob manželstva cca desať rokov, na ktoré by mal súd prihliadať ako na okolnosti hodné osobitného zreteľa v zmysle ustanovenia § 150 Občianskeho súdneho poriadku. Pri podávaní žaloby si bola vedomá možných následkov v prípade neúspechu v konaní.

Súd mal za to, že vyššie uvedené dôvody zo strany žalobkyne len čiastočne vykazujú znaky dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré by výnimočne odôvodňovali aplikáciu § 150 Občianskeho súdneho poriadku. Pri posudzovaní existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa, pre ktoré by žalovanému nemala byť priznaná plná náhrada trov konania, bolo potrebné vychádzať z toho, že žalobkyni síce bolo priznané oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, no žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno. Dôvody hodné osobitného zreteľa sa síce môžu týkať sociálnej situácie účastníkov, avšak v takom prípade je potrebné pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa prihliadať na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery oboch (všetkých) účastníkov, teda nielen toho, koho by postihovala povinnosť nahradiť trovy, ale aj toho, ktorého majetková sféra by bola použitím výnimočného ustanovenia dotknutá. Do úvahy treba brať tiež také okolnosti, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu nároku a prihliadnúť i na postoj účastníkov v konaní. Opätovne je potrebné poukázať na rozhodnutie vo veci samej a aj na konanie žalobkyne vo vzťahu k rozšíreniu žaloby na prvom pojednávaní a tým aj k navýšeniu hodnoty konania, ktoré má bezprostredný vplyv na výšku trov konania. Žalovaný svojím konaním žiadnym spôsobom nesťažoval dôkaznú situáciu v konaní, resp. priebeh konania. Svoje procesné práva priznané mu Občianskym súdnym poriadkom realizoval na účely ochrany jeho práv a oprávnených záujmov (napr. navrhovať dôkazy, podávať opravné prostriedky a pod.). Z dôvodu dôkaznej núdze na strane žalobkyne nemožno viniť žalovaného a vzniknutý stav hodnotiť v neprospech žalovaného tým, že mu nebude priznaná náhrada trov konania.

S poukazom na uvedené tvrdenia žalobkyne, že v danej veci sú dôvody hodné osobitného zreteľa týkajúce sa ako samotného nároku na súde, tak aj sociálnej situácie účastníkov, ich osobných, zárobkových a majetkových pomerov, súd vyhodnotil ako čiastočne dôvodné. Z tohto pohľadu ani prípadná lepšia majetková situácia na strane žalovaného nemá vplyv na právne posúdenie veci z hľadiska rozhodovania o náhrade trov konania.

O náhrade trov konania medzi účastníkmi súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, v zmysle ktorého, účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Podľa § 150 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

V danom prípade bola žalobkyňa v konaní v celom rozsahu neúspešná a preto jej nevzniklo právo na náhradu trov konania. Žalovaný bol v celom rozsahu úspešný a preto by mal právo na plnú náhradu trov konania. Súd teda posúdil nárok na náhradu trov konania aj podľa § 150 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a dospel k záveru, že dôvodom hodným osobitného zreteľa na strane žalobkyne sú jej majetkové pomery a preto znížil náhradu trov konania o 50 %. Vyššie zníženie náhrady trov konania (žalobkyňa navrhla nepriznať trovy konania) nepripadá do úvahy, nakoľko žalovaný by bol nedôvodne postihnutý nepriznaním trov konania, pretože nezavinil začatie sporu, od začiatku neuznával uplatnené nároky žalobkyne a musel sa len brániť voči nepreukázaným tvrdeniam žalobkyne. Žalobkyňa nezodpovedne pristupovala k vedeniu sporu, nakoľko aj počas konania zvyšovala predmet sporu tým, že rozšírila nároky bez toho, aby zvažila dôsledky dôkaznej núdze na úspech vo veci a na náhradu trov konania. Preto nebol dôvod na úplné zníženie náhrady trov konania úspešnému žalovanému.

Žalobkyňa určila zostatkové hodnoty vecí, ktoré žiadala vysporiadať v podanej žalobe tak, že ich hodnota predstavovala sumu 34.800,00 €, z toho žiadaná polovica predstavovala sumu 17.400,00 €. Na pojednávaní dňa 15.10.2010 rozšírila podanú žalobu, ktorú súd pripustil. Hodnota konania sa zvýšila na sumu 50.737,00 €, z čoho polovica, ktorú žalobkyňa žiadala predstavovala sumu 25.368,50 €.

Žalovaný si uplatnil trovy právneho zastúpenia v celkovej výške 3.116,06 €, avšak nesprávne určil tarifnú hodnotu, nakoľko vychádzal z nadobúdacích cien, nie zo zostatkových.

Súd v súlade s § 10 vyhlášky 655/2004 Z.z. určil správnu výšku trov právneho zastúpenia, ktorá by patrila žalovanému nasledovne: Prevzatie zastúpenia 04.08.2010 a písomné vyjadrenie vo veci 04.08.2010, hodnota jedného úkonu predstavuje 336,94 € + 7,21 € režijný paušál, účasť na pojednávaní dňa 15.10.2010 a 08.11.2010, hodnota jedného úkonu 419,94 € + 7,21 € režijný paušál, účasť na pojednávaní dňa 04.05.2011, hodnota jedného úkonu 419,94 € + 7,41 € režijný paušál, účasť na pojednávaní dňa

11.05.2012, hodnota jedného úkonu 419,94 € + 7,63 € režijný paušál. Spolu 2.353,64 € + 43,88 € režijný paušál = 2.397,52 € + 20 % DPH = 2.877,02 €.

Súd znížil náhradu trov konania, na ktorú by mal žalovaný nárok v zmysle § 150 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku o 50 % a preto žalovanému priznal sumu 1438,51 €.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Košiciach prostredníctvom tunajšieho súdu.

Podľa ust. § 205 ods. 1 OSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 OSP, možno odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, odôvodniť len tým, že: a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 OSP, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a OSP), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 42 ods. 3 OSP, pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci.